

BETYDELSEN AV PISA

Margareta Serder

Didaktik- och policyforskare, vetenskaplig ledare FoU Skola

"Jag går väl inte i skolan
för att visa upp vad jag kan
utan för att lära mig det jag inte kan?"

SVENSKA DAGBLADET

Stockholm måndagen den 17 september 1990

Avveckla flumskolan

Skolan befinner sig i dag vid ett vägskilje.

I årtal har lärarnas uppgift varit att ingenting fängsamt som det skall. Problemet handlar om allt från disciplinproblem, vandalisering, förfallna skolbyggnader och träsiga böcker till oförmåga att ens låta ut de mest grundläggande basfärdigheter till många elever.

Samtidigt har kostnaderna och byråkratins vuxit närmast explosionsartat. I exempelvis Stockholm har kostnaden per elev tredubbats under de senaste 20 åren.

Den politik som medvetet förs under årtionden kan inte få fortsätta längre. Plumpedagogiken och centraliseringen fungerar inte. Skolans kris är i hög grad liktydig med den svenska socialdemokratins och dess ideologiska kris.

En viss attitydförändring har dock börjat skönjas på skolans område den senaste tiden. Skolminister Göran Persson har i den gångna veckan i Expressen deklarerat att "flumskolan" bort. Bland annat har ett nytt betygssystem för eleverna införts. Betygen har förändrats och de gamla betygen har ersatts av nya. Detta är ett första steg i att avveckla flumskolan.

Skolan befinner sig i dag vid ett vägskilje. I årtal har lärarnas uppgift varit att ingenting fängsamt som det skall. Problemet handlar om allt från disciplinproblem, vandalisering, förfallna skolbyggnader och träsiga böcker till oförmåga att ens låta ut de mest grundläggande basfärdigheter till många elever. Samtidigt har kostnaderna och byråkratins vuxit närmast explosionsartat. I exempelvis Stockholm har kostnaden per elev tredubbats under de senaste 20 åren. Den politik som medvetet förs under årtionden kan inte få fortsätta längre. Plumpedagogiken och centraliseringen fungerar inte. Skolans kris är i hög grad liktydig med den svenska socialdemokratins och dess ideologiska kris. En viss attitydförändring har dock börjat skönjas på skolans område den senaste tiden. Skolminister Göran Persson har i den gångna veckan i Expressen deklarerat att "flumskolan" bort. Bland annat har ett nytt betygssystem för eleverna införts. Betygen har förändrats och de gamla betygen har ersatts av nya. Detta är ett första steg i att avveckla flumskolan.

Skolan befinner sig i dag vid ett vägskilje. I årtal har lärarnas uppgift varit att ingenting fängsamt som det skall. Problemet handlar om allt från disciplinproblem, vandalisering, förfallna skolbyggnader och träsiga böcker till oförmåga att ens låta ut de mest grundläggande basfärdigheter till många elever. Samtidigt har kostnaderna och byråkratins vuxit närmast explosionsartat. I exempelvis Stockholm har kostnaden per elev tredubbats under de senaste 20 åren. Den politik som medvetet förs under årtionden kan inte få fortsätta längre. Plumpedagogiken och centraliseringen fungerar inte. Skolans kris är i hög grad liktydig med den svenska socialdemokratins och dess ideologiska kris. En viss attitydförändring har dock börjat skönjas på skolans område den senaste tiden. Skolminister Göran Persson har i den gångna veckan i Expressen deklarerat att "flumskolan" bort. Bland annat har ett nytt betygssystem för eleverna införts. Betygen har förändrats och de gamla betygen har ersatts av nya. Detta är ett första steg i att avveckla flumskolan.

A

"BETYGEN STIGER, KUNSKAPERNA SJUNKER"

Censorer om examen:

Pressen från högskolor driver fram inflationen

— Han måste ju komma in på den eller den spärrade fackskolan — vi nämns inte sänka betyget och förstöra hans framtid.

— Ju större gymnasium i en kommun, desto sämre genomsnittresultat för studenterna!

— Betygsinflationen är värst i storstäderna. Censorerna kan dämpa den — men hur går det när censorn försvinner?

Nu har censorerna klarat av årets rekordstora studentkull och hunnit samla ihop sina intryck från skolor landet runt. Vi frågade några av dem: — Vad anser ni om student -65? Är det sant som det sägs att kunskapsstandarden har sjunkit med åren, trots att det för varje år tycks samlas allt fler till den tidigare så exklusiva raden av A-studenter?

Professor Victor Svanberg, Stockholm, i svenska: Nog har standarden sjunkit. Det är oerhört hur lärarhjälp och raden av kompetenta vikarier sätter sin prägel på gymnasisterna. I vissa fall kan de så lite att man måste fråga vederbörande lärare, om klassen överhuvudtaget läst avsnittet i fråga. — Jo, det skulle den ju ha gjort, men läraren har haft eleverna så kort tid att han omöjligt hunnit kontrollera, vad vikarierna före honom gått igenom. Det är självklart att abiturienterna blir offer för ett sådant system. De orkar helt enkelt inte kämpa på utan släpper taget.

— Vad gäller betygsinflationen är den ju statistiskt påvisad, fortsätter professor Svanberg. I svenska t. ex. har B blivit en sällsynt att det i

om man inte vet exakt vad man skall bli, åtminstone i de sista ringarna".

Professor F. J. Lindqvist, Uppsala, censor i kemi, anser att den kommunala politikens effektivitet på respektive gymnasieort speglar sig i studentkullarnas resultat. Ju fler man har möjlighet att ta in i gymnasiet, desto lägre inträdespoäng fordras. Följaktligen får kommuner med låga intagningspoäng fler svaga studenter än kommuner, som på grund av platsbrist tvingas hålla kraven högt. Dessutom bör man komma ihåg att många abiturienter numera "går upp och chansar", sedan bestämmelsen om rätt till omprövning kom till. Den innebär att en elev som kuggas i vissa fall, inte behöver ta en helt ny examen utan bara gå

Bertil Malmberg: Engelska uttalet försämrats. Olof Brattö: Men de pratar friare. Olof Wessberg: Hur går det med betygsinflationen när vi försvinner? Victor Svanberg: Spärrarna driver på.

ror det i hög grad på en moralisk press från eleverna: Lärarna vet vad en poäng kan betyda i konkurrensen.

Värst i storstäder

Docent Edvin Brugge, Malmö, censor i engelska, anser att betygsinflationen är värst vid stora skolor i storstäderna. Han har ett bestämt intryck av att abiturienterna där tycks vara mer splittrade och ha sämre kunskaper än sina jämnåriga kamrater i små städer, där man får en helt annan möjlighet till samling och koncentration inför examen.

Professor Olof Brattö, Stockholm, censor i engelska, protesterar mot

talet om standardsänkning. Han anser att t. ex. språkundervisningen genomgått en markant förändring till det bättre, inte minst genom att den blivit mer realistisk. För var det de skriftliga kunskaperna, som var avgörande — nu betyder förmågan att tala det främmande språket lika mycket. Abiturienter med B har fått höjt till B+, enhet där för att de under det muntliga förhört visat att de verkligen kunde tala engelska.

Docent Olof Wessberg, Stockholm, (latin, grekiska och historia) hör till de många som djupt beklagar att studentexamen försvinner. Han ser den som en god examinationsform, i vilken samverkan med censorerna uppskattas alltmer också av lä

OXSTEK

Japanska studieförfrångningar oröar USA

Skolan ett vapen i framtidskriget

Skolan är ett vapen i framtidskriget. Det är en sanning som många föräldrar och lärare är medvetna om. I Japan är detta särskilt tydligt. Där har skolan blivit ett centrum för den nationella identiteten och för den tekniska utvecklingen. Det är en sanning som vi i Sverige bör ta tillvara på.

Antal studenter på gymnasiet

År	Antal studenter
1980	342
1981	330-330
1982	211
1983	193
1984	185
1985	185
1986	180

Lärartäthet på gymnasiet

År	Lärare per elev
1980	11,5
1981	15
1982	17
1983	18
1984	18
1985	19
1986	21

Skolan är ett vapen i framtidskriget. Det är en sanning som många föräldrar och lärare är medvetna om. I Japan är detta särskilt tydligt. Där har skolan blivit ett centrum för den nationella identiteten och för den tekniska utvecklingen. Det är en sanning som vi i Sverige bör ta tillvara på.

Skolan är ett vapen i framtidskriget. Det är en sanning som många föräldrar och lärare är medvetna om. I Japan är detta särskilt tydligt. Där har skolan blivit ett centrum för den nationella identiteten och för den tekniska utvecklingen. Det är en sanning som vi i Sverige bör ta tillvara på.

Skolan är ett vapen i framtidskriget. Det är en sanning som många föräldrar och lärare är medvetna om. I Japan är detta särskilt tydligt. Där har skolan blivit ett centrum för den nationella identiteten och för den tekniska utvecklingen. Det är en sanning som vi i Sverige bör ta tillvara på.

Skolan är ett vapen i framtidskriget. Det är en sanning som många föräldrar och lärare är medvetna om. I Japan är detta särskilt tydligt. Där har skolan blivit ett centrum för den nationella identiteten och för den tekniska utvecklingen. Det är en sanning som vi i Sverige bör ta tillvara på.

iffar till extracris Villkommen till vår marknadsföring

Jan Björklund skyller Pisa-katastrof på S

Uppdaterad 2013-12-04 1

Dagens Industri

Nytt skolfiasko i Pisa-rapport

Lärarförbundet: Svensk skola står inför en tuff uppgift

Aftonbladet 2014-04-01

Per Gudmundson: Skolan en nationell katastrof

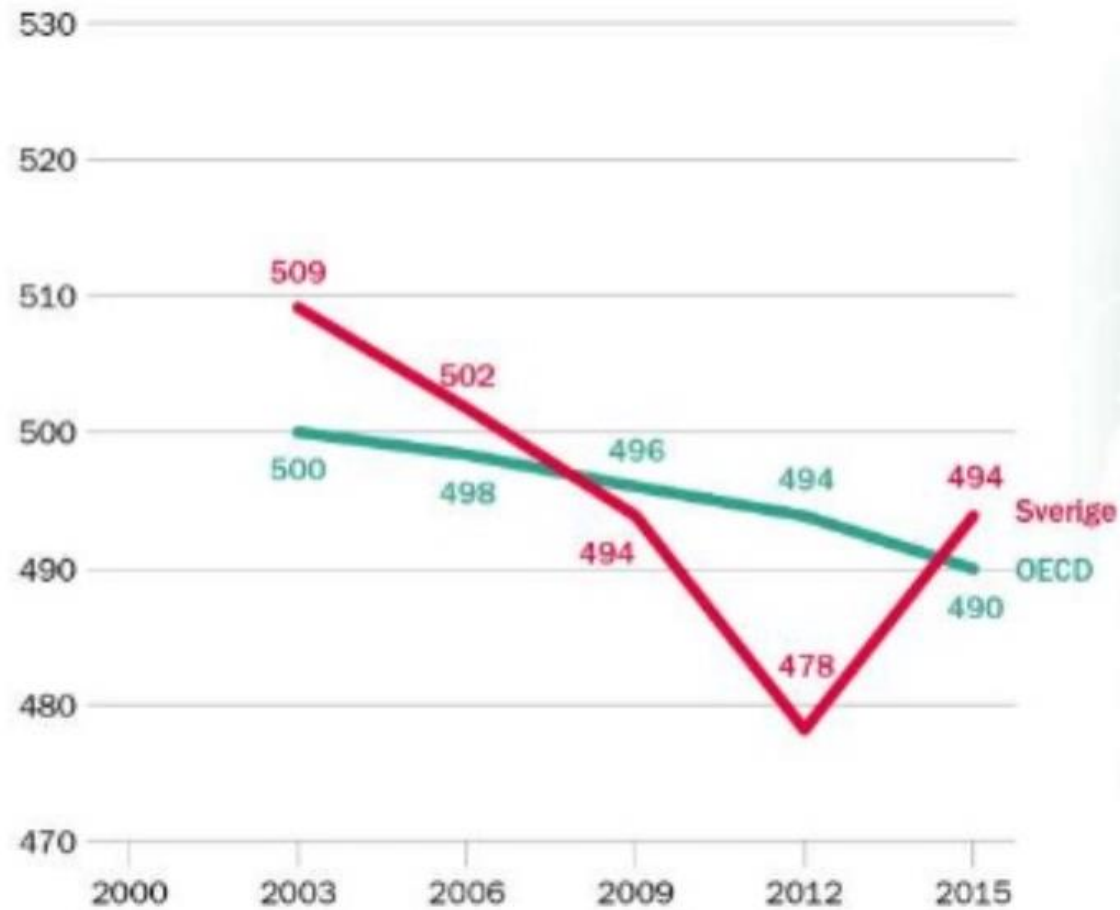
SvDs ledare

Pisa pressar partiernas skolpolitik

Smålandsposten

- Efter förra årets Pisa-chock vässar partierna sin skolpolitik och lånar också friskt förslag av varandra.

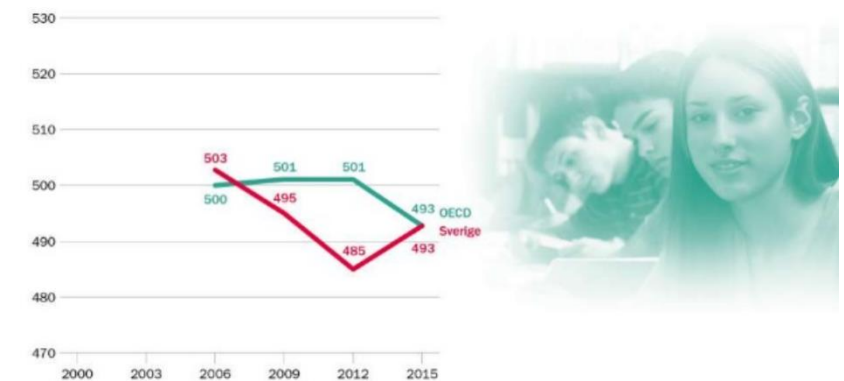
Resultatutveckling matematik

Resultatutveckling läsförståelse

Resultatutveckling naturvetenskap

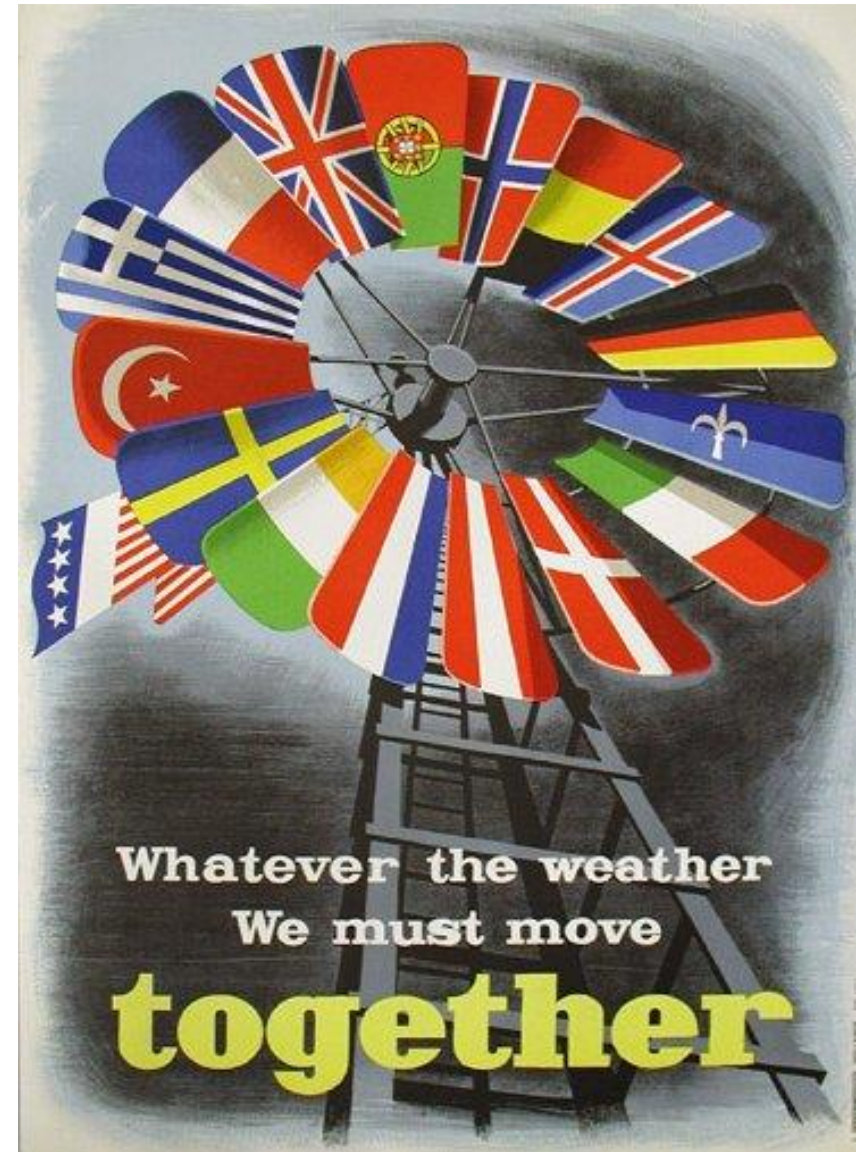

<http://international-assessments.org/the-aesthetics-of>

-numbers-the-beauty-of-pisa/

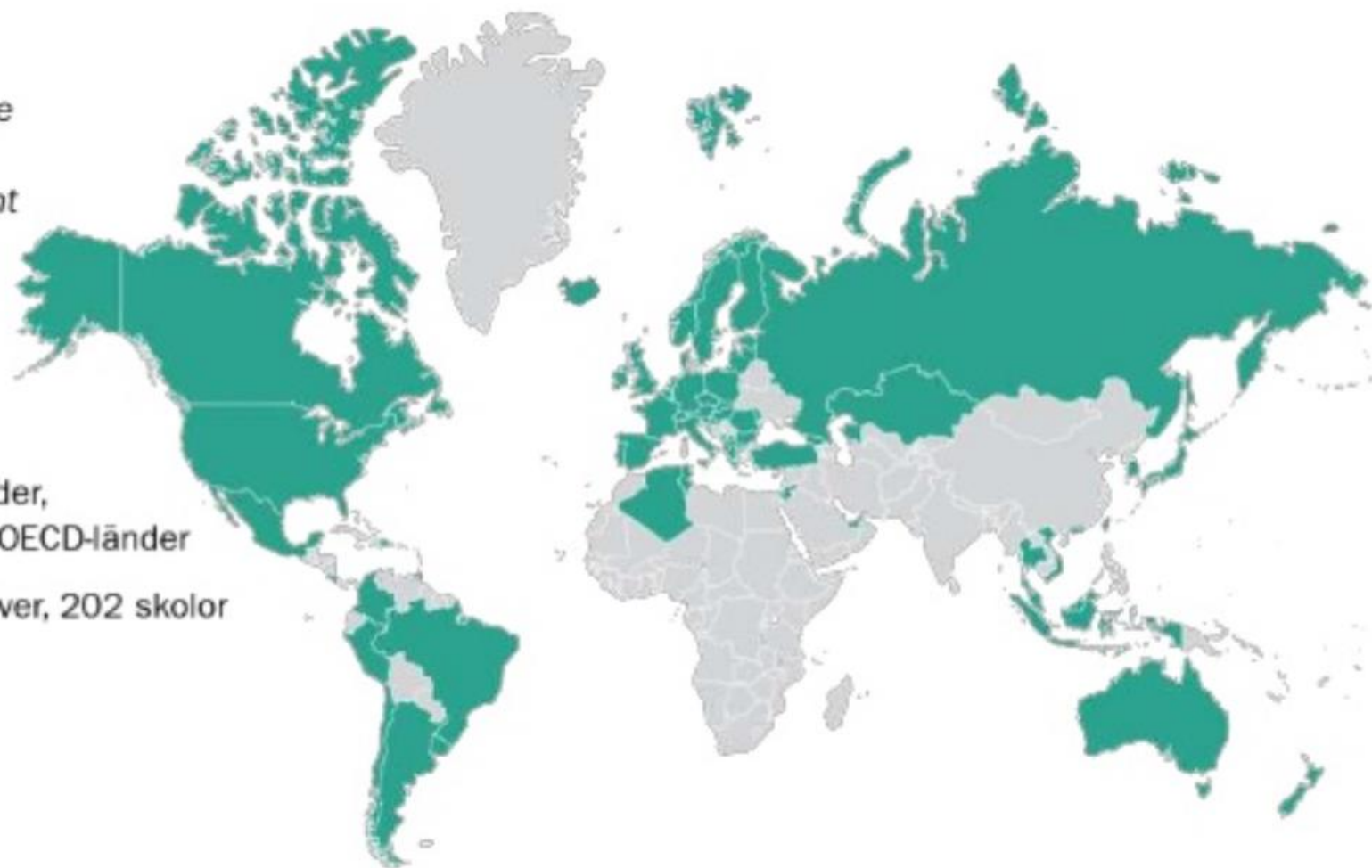

Vem är OECD?

Vad är PISA?

- OECD:s *Programme for International Student Assessment*
- 15-åringar
- Naturvetenskap, läsförståelse och matematik
- 72 deltagande länder, varav samtliga 35 OECD-länder
- Sverige: 5 500 elever, 202 skolor

Ämnen i svenska grundskolan

Skolans värdegrund och uppdrag:
livslång lust att lära, jämlikhet, tolerans, etik, rättskänsla, ansvarstagande, miljö, hälsa...

Historia

Svenska

Biologi

Bild

Engelska

Geografi

Kemi

Slöjd

Religion

Matematik

Teknik

Hem- &
konsumentkunskap

Samhällskunskap

Fysik

Idrott & hälsa

Moderna språk

Musik

Modersmål

Ämnesområden som mäts i PISA

Skolans värdegrund och breda uppdrag:
livslång lust att lära, jämlikhet, tolerans, etik, rättskänsla, ansvarstagande, miljö, hälsa...

Historia

Svenska

Biologi

Bild

Engelska

Geografi

Kemi

Slöjd

Religion

Matematik

Teknik

Hem- &
konsumentkunskap

Samhällskunskap

Fysik

Idrott & hälsa

Moderna språk

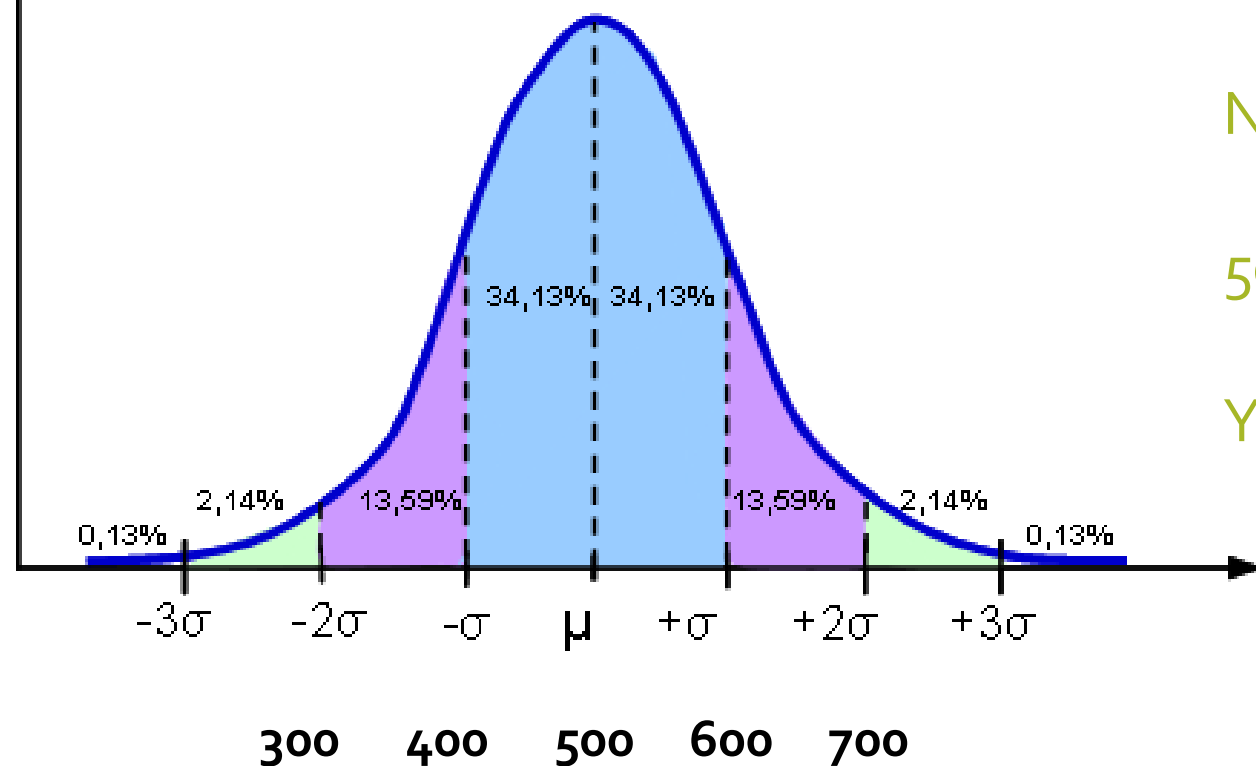
Musik

Modersmål

Sverige, vi har ett resultat!

"PISA-poäng"

Normalfördelning modell för resultaten

50 % ska vara under genomsnittet

Ytterst få i absoluta toppen och botten

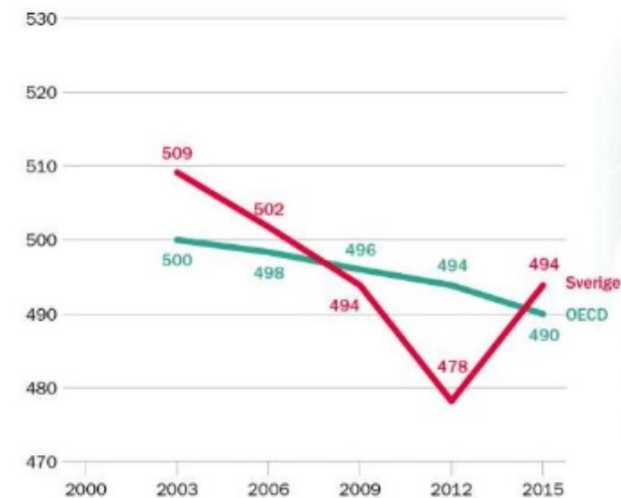
Resultatens säkerhet

	2012	2015		2012	2015
Naturvetenskap	485	493		471 – 491	486 – 500
Läsning	483	500		475 – 490	493 – 507
Matematik	478	494		471 – 483	488 – 500

Tävlingsmentalitet – “Horse race mentality”

- Höga medelvärden: “PISA-turism” men svårt att utveckla systemen
- Låga medelvärden: Ängslighet, bråttom att åtgärda
- Samband förstås som orsaker
- Medelvärdet blir “bilden av skolan”

Resultatutveckling matematik

Vad säger ett nationellt medelvärde?

Exemplet Australien:

Australian jurisdiction mean scores in PISA 2009 reading.

State	Mean score	95% confidence interval
ACT	531	520–543
WA	522	510–534
Queensland	519	505–532
New South Wales	516	505–527
Victoria	513	504–523
South Australia	506	497–516
TAS	483	472–495
NT	481	469–492
Australia	515	510–519

Källa: Gorur & Wu (2014)

Globalisation brings innovation, new experiences and higher living standards; but it equally contributes to economic inequality and social division. Automation and internet business models may have encouraged entrepreneurship, but they may also have weakened job security and benefits. For some, cross-border migration means the ability to commute between continents; for others, it means escaping from poverty and war – and the long struggle to adapt to a new country. Around the world, in the face of widening income gaps, there is a need to dissolve tensions and re-build social capital.

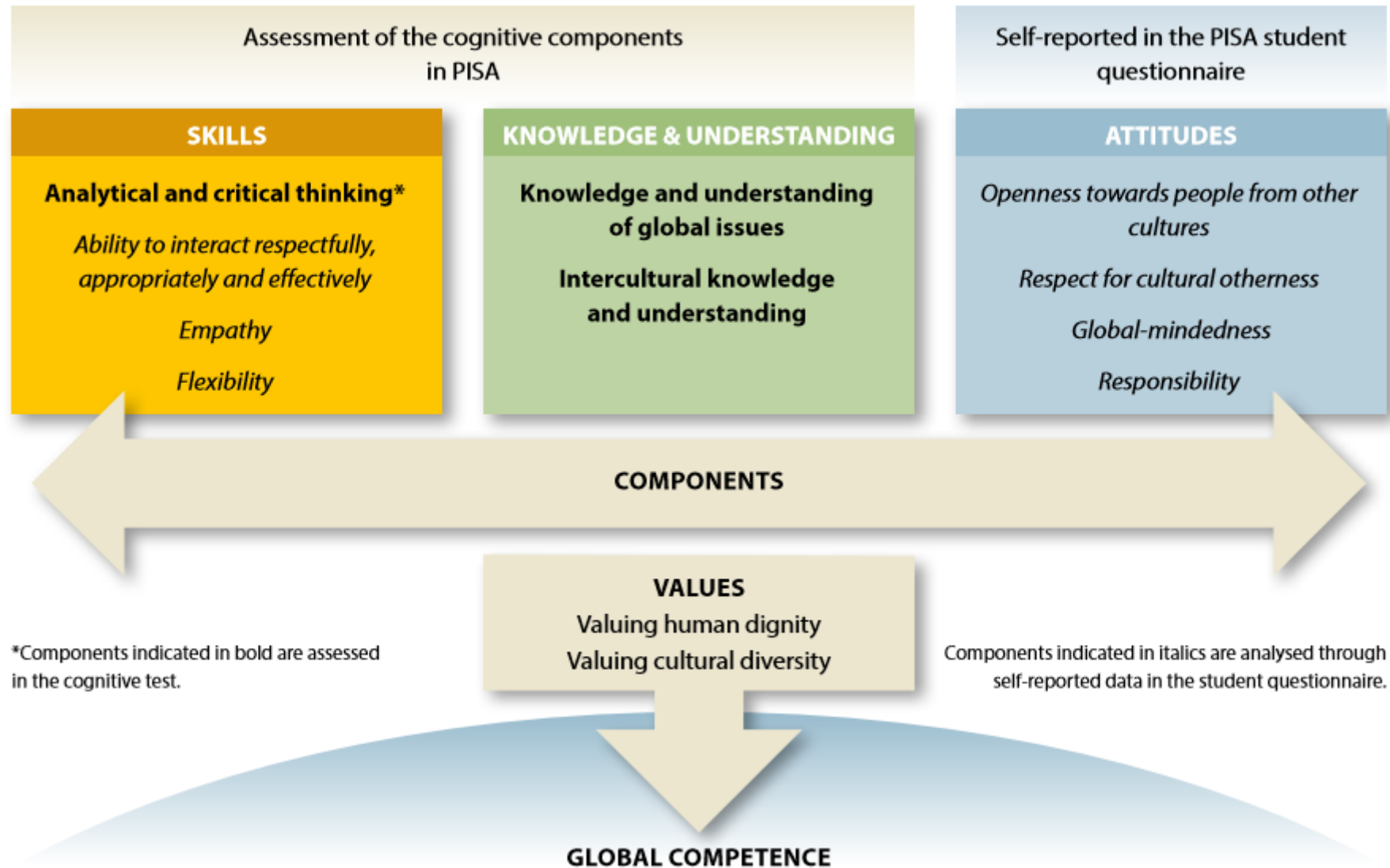

need to dissolve tensions and re-build social capital

What do children have to learn?

Figure 1. The dimensions of the proposed assessment of Global Competence

Sammanfattning

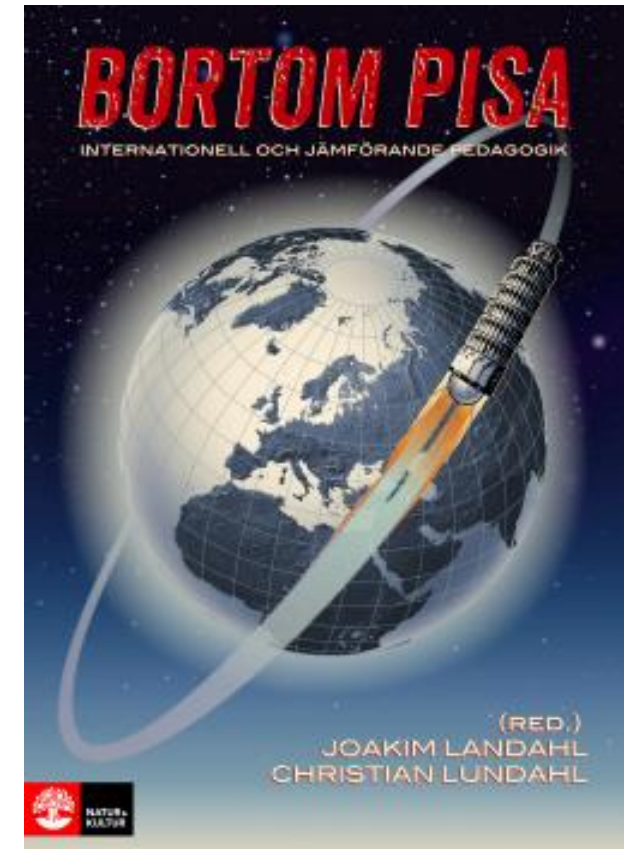
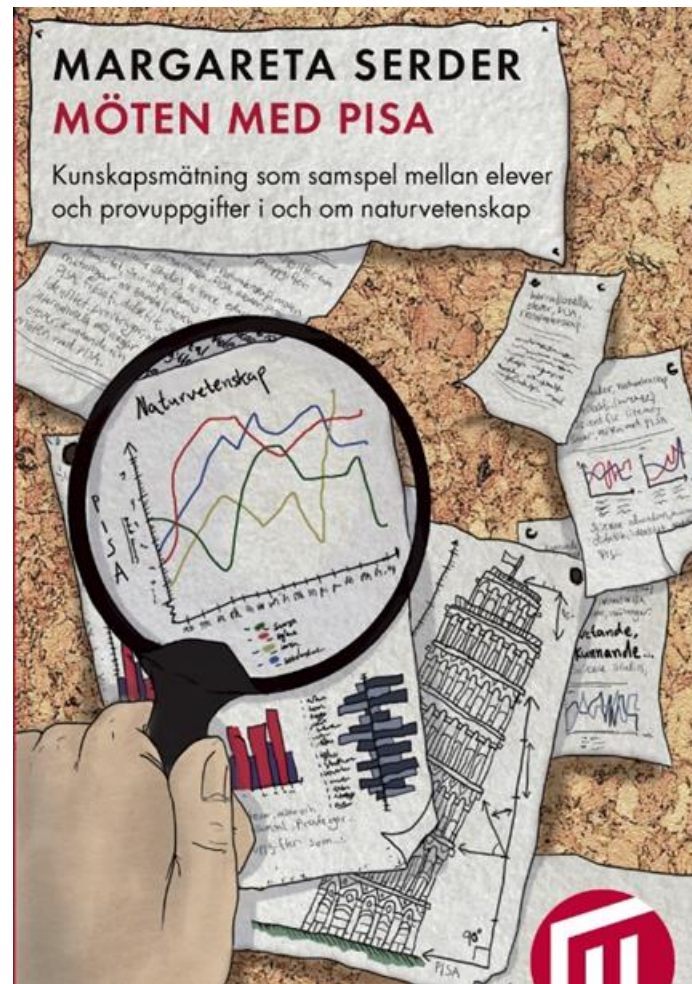
- PISA orsakar inget i sig själv – det är vi som använder och tolkar dess betydelse och vad den kan säga
- PISA samspelar med samhällsutvecklingen. Förstärker/försvagar det som redan pågår.
- Matematik/läsning/naturvetenskap ansågs kunna mätas bäst internationellt. Nu försök att gå i annan riktning, mot "mjukare" värden/förmågor
- Bedömnings/uppvisningsparadigmet . Sker det på bekostad av verksamhet? Inte en fråga om antingen/eller utan en fråga om att använda tiden/våra ansträngningar klokast möjligt.

Värdet av estetiska uttrycksformer

Estetiska uttrycksformer – litteratur, drama/rörelse, musik, bild, slöjd/ skapande – gör erfarenheter, tankar, känslor och upplevelser tillgängliga, gripbara, levande, synliga, samtalsbara.

Lena Aulin Gråhamn, tidigare Malmö högskola

“Varför kan vi lita på PISA? Eller kan vi inte det?”

“Apollons röst”